

**NACIONALINĖS ŠVIETIMO AGENTŪROS
DIREKTORIAUS
ĮSAKYMAS**

**DĖL INFORMATIKOS VALSTYBINIO BRANDOS EGZAMINO ANTROSIOS DALIES
VYKDYMO INSTRUKCIJOS PATVIRTINIMO**

2025 m. gegužės 13 d. Nr. VK-435
Vilnius

(TAR, 2025 05 13, Identifikacinis kodas 2024-08497)

Vadovaudamasis Valstybinių brandos egzaminų organizavimo ir vykdymo tvarkos aprašo, patvirtinto Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir sporto ministro 2023 m. rugsėjo 11 d. įsakymu Nr. V-1187 „Dėl Valstybinių brandos egzaminų organizavimo ir vykdymo tvarkos aprašo patvirtinimo“, 41.3 papunkčiu, t v i r t i n u pridedamą Informatikos valstybinio brandos egzamino antrosios dalies vykdymo instrukciją.

Direktorius

SIMONAS ŠABANOVAS

PATVIRTINTA
Nacionalinės švietimo agentūros direktoriaus
2025 m. gegužės 13 d. įsakymu Nr. VK-435

**INFORMATIKOS VALSTYBINIO BRANDOS EGZAMINO ANTROSIOS DALIES
VYKDYMO INSTRUKCIJA**

1. Informatikos valstybinio brandos egzamino antrosios dalies vykdymo instrukcija (toliau – instrukcija) nustato informatikos valstybinio brandos egzamino antrosios dalies (toliau – informatikos VBE antroji dalis) datą ir laiką, informatikos VBE antrosios dalies medžiagą, informatikos VBE antrajai daliai reikalingas priemonės, informatikos VBE antrosios dalies eigą.

2. Instrukcija parengta vadovaujantis Valstybinių brandos egzaminų organizavimo ir vykdymo tvarkos aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir sporto ministro 2023 m. rugsėjo 11 d. įsakymu Nr. V-1187 „Dėl Valstybinių brandos egzaminų organizavimo ir vykdymo tvarkos aprašo patvirtinimo“ (toliau – Aprašas).

3. Informatikos VBE antrąją dalį kandidatai laiko IV gimnazijos klasėje.

4. Informatikos VBE antrosios dalies data ir laikas nurodyti Aprašo 10 punkte nustatyta tvarka patvirtintame atitinkamų mokslo metų valstybinių brandos egzaminų tvarkaraštyje. Vadovaudamasis Aprašo 22 punktu, ne vėliau kaip prieš tris darbo dienas iki valstybinio brandos egzamino dalies, atsižvelgdamas į orų prognozes, valstybės ar savivaldybės lygio ekstremaliąją situaciją, ekstremalųjį įvykį ar karantiną, švietimo, mokslo ir sporto ministras gali tvarkaraščiuose numatytą valstybinio brandos egzamino dalies vykdymo datą pakeisti į kitą, ankstinti ar vėlinti nustatytą valstybinio brandos egzamino dalies pradžios laiką.

5. Informatikos VBE antrosios dalies medžiaga:

5.1. **kandidatui:**

5.1.1. informatikos VBE antrosios dalies užduoties sąsiuvinis;

5.1.2. užduočių pradiniai failai;

5.1.3. prisijungimo prie elektroninės užduočių atsisiaunimo ir atlikčių įkėlimo sistemos duomenys (prisijungimo adresas, prisijungimo vardas ir slaptažodis) iš Nacionalinės švietimo agentūros Nacionalinių egzaminų centralizuotos informacinės sistemos NECIS (toliau – informacinė sistema NECIS);

5.2. **vykdytojui:**

5.2.1. vokas su informatikos VBE antrosios dalies užduoties sąsiuviniais ir 1 tuščiu voku;

5.2.2. informatikos VBE antrosios dalies vykdymo protokolas (2 egz.) iš informacinės sistemos NECIS;

5.2.3. informatikos VBE antrosios dalies vykdymo reikalavimai;

5.2.4. iš informacinės sistemos NECIS gauti kandidatų prisijungimo prie elektroninės užduočių atsisiaunimo ir atlikčių įkėlimo sistemos duomenys (prisijungimo adresas, kandidatų prisijungimo vardai ir slaptažodžiai);

5.2.5. kiekvienai centro grupei – USB atmintukas, pažymėtas grupės raide, kuriame turi būti sukurti aplankai kiekvieno grupės kandidato užduoties atlikimo saugoti (kandidato aplanko pavadinimas – kandidato identifikavimo kodas). Į USB atmintuką įrašomos visų grupės kandidatų egzamino užduoties atlikty, kurios saugomos vykdymo centre iki egzamino rezultatų paskelbimo dienos.

6. Informatikos VBE antrosios dalies vykdymo patalpos – kompiuterių klasė, kurioje kandidatai atlieka visą egzamino užduotį.

7. Vyresnysis vykdytojas ne vėliau kaip prieš 12 valandų iki informatikos VBE antrosios dalies pradžios kartu su administratoriumi, informatikos specialistu ar informatikos mokytoju patikrina vykdymo centre paruoštus kompiuterius, jų programinės įrangos veikimo kokybę ir surašo kiekvienos vykdymo grupės kompiuterių ir programinės įrangos atitikties informatikos VBE antrosios dalies vykdymo instrukcijoje nustatytiems reikalavimams aktus, juos pasirašo ir perduoda atitinkamos vykdymo grupės vykdytojui. Pasibaigus egzaminui šis aktas segamas prie savivaldybėje liekančio vykdymo protokolo.

8. Informatikos VBE antrajai daliai vykdyti reikalingos priemonės:

8.1. kiekvienam kandidatui skirtas kompiuteris, atitinkantis šiuos reikalavimus:

8.1.1. turi turėti laisvą USB jungtį, mažiausiai 4 GB operatyvinės atminties, mažiausiai dviejų branduolių 1,2 GHz taktinio dažnio ir x86 architektūros arba keturių branduolių 1,0 GHz taktinio dažnio ir x64 architektūros procesorių;

8.1.2. turi būti įdiegta ir pasiekama programinė įranga: „Python“ programavimo aplinka „LR NŠA Python“; ne ankstesnė kaip „CodeBlocks 17.12“ versija („Windows 10“, „Windows 11“); „C++“ programavimo kalbos žinynas; failų ir katalogų tvarkymo programa (įskaitant ir pakavimo programą): „Windows Explorer“ („My Computer“), „7-Zip“ arba alternatyvi; PDF failų peržiūros programa (ne ankstesnė kaip „Adobe Reader DC“ versija arba ne ankstesnė kaip „Foxit Reader 12.x.x“ versija arba lygiavertė); skaičiuoklė (ne ankstesnė kaip raštinės paketo „Microsoft Office 2019“ (išskyrus „Microsoft Office 365“, kuri yra personalizuota ir reikalauja prisijungimo prie interneto) ir ne ankstesnė kaip „LibreOffice 7.6.x Calc“ versija); naršyklė (ne ankstesnė kaip „Microsoft Edge 123“ versija, ne ankstesnė kaip „Mozilla Firefox 124.x“ versija, ne ankstesnė kaip „Google Chrome 124.x“ versija);

8.1.3. visa įdiegta programinė įranga turi būti tinkamai sukonfigūruota (skaičiuoklės turi būti lokalizuotos) ir išbandytas jos veikimas;

8.1.4. interneto naršyklės turi veikti standartiniu funkcionalumu, papildomai įdiegti papildiniai turi būti pašalinti arba išjungti;

8.1.5. operacinėje sistemoje turi būti įjungtas failo vardo plėtinių rodymas.

9. Priemonės, kuriomis gali naudotis kandidatai: rašymo priemonės (juodai arba mėlynai rašantis (-ys) tušinukas (-ai), pieštukas, trintukas).

10. Informatikos VBE antrosios dalies eiga:

10.1.	8.45 val.	Lentoje užrašytas informatikos VBE antrosios dalies pradžios ir pabaigos laikas. Kandidatai sėdi nurodytose vietose kompiuterių klasėje.
10.2.	8.45–9 val.	Vykdytojas pakviečia pirmąjį informatikos VBE antrosios dalies vykdymo protokole įrašytą kandidatą patvirtinti, kad vokas su informatikos VBE antrosios dalies užduoties sąsiuviniais ir 1 tuščiu voku nepažeistas (nėra kirpimo ar plėšimo žymių, apsauginė klajavimo juosta vientisos spalvos, be matomų simbolių). Jeigu vokas nepažeistas, kandidatas pasirašo abiejuose informatikos VBE antrosios dalies vykdymo protokoluose nurodytose vietose; jei vokas pažeistas, kviečiamas vyresnysis vykdytojas. Vykdytojas pažymėtoje vietoje prakerpa voką, išima užduoties sąsiuvinį, 1 tuščią voką. Vykdytojas išdalyja užduoties sąsiuvinį protokole įrašytiems kandidatams. Vykdytojas nurodo kandidatams pasitikrinti, ar informatikos VBE antrosios dalies užduoties sąsiuvinuose nėra tuščių lapų ir kito aiškiai matomo spausdinimo broko. Esant brokui, kviečiamas vyresnysis vykdytojas. Kandidatai pasirašo ant abiejų protokolo egzempliorių, skiltyje šalia savo vardo ir pavardės. Vykdytojas kandidatams perskaito informatikos VBE antrosios dalies vykdymo reikalavimus, nurodo informatikos VBE antrosios dalies trukmę, pakviečia kandidatus su gautais prisijungimo duomenimis prisijungti prie elektroninės užduočių atsisiaunimo ir atlikčių įkėlimo sistemos. Esant egzamino trikdžių, kreipiasi į vyresniąjį vykdytoją.
10.3.	9–12 val.	Kandidatai prisijungia ir atsisiunčia informatikos VBE antrosios dalies užduotį iš elektroninės užduočių atsisiaunimo ir atlikčių įkėlimo sistemos, paspaudę „Atsisiaunsi“. Vykdytojas į informatikos VBE antrosios dalies vykdymo patalpą įleidžia kandidatus, pavėlavusius ne daugiau kaip 30 min. 9.30 val. vykdytojai ant kiekvieno nepanaudotos informatikos VBE antrosios dalies užduoties puslapio užrašo <i>Nepanaudota</i>. Vėlavimo, išėjimo, tvarkos pažeidimo atvejus, kompiuterių veikimo trikdžius ir kompiuterių keitimus vykdytojas fiksuoja vykdymo protokole. Kilus įtarimų dėl neleistinių kandidato veiksmų su kompiuteriu, vykdytojas kviečia vyresniąjį vykdytoją, informatikos mokytoją ar informatikos specialistą ir kartu priima sprendimą dėl informatikos VBE antrosios dalies vykdymo pažeidimo. Užduotį sudaro trys dalys: I dalies „Klausimai ir struktūriniai klausimai“ užduotys

		pateikiamos ir atliekamos interaktyviame PDF faile; II dalies „Duomenų tyrybos praktinė užduotis“ ir III dalies „Programavimo praktinė užduotis“ užduotys atliekamos kompiuteriu. Kandidatai kompiuteriu atlieka informatikos VBE antrosios dalies užduotis, atliktų užduočių failus įkelia į elektroninę užduočių atsisuntimo ir atliktų įkėlimo sistemą, suteikdami failams vardus, sudarytus pagal šį šabloną: 10.3.1. interaktyviam PDF failui – <i>MOK ID.pdf</i> (MOK ID – mokinio identifikavimo kodas, gautas iš informacinės sistemos NECIS); 10.3.2. duomenų tyrybos užduočiai – <i>MOK ID.xlsx</i> (<i>MOK ID.ods</i>) (MOK ID – mokinio identifikavimo kodas, gautas iš informacinės sistemos NECIS); 10.3.3. programavimo užduočiai – <i>MOK ID.cpp</i> (<i>MOK ID.py</i>) (MOK ID – mokinio identifikavimo kodas, gautas iš informacinės sistemos NECIS). Kitaip įvardyti failai nebus vertinami. Failo pavadinime ar jo tekste neturi būti užrašų ar kitokių ženklų, kurie leistų identifikuoti darbo autorių. Baigęs užduotį ir (ar) apsisprendęs netęsti informatikos VBE antrosios dalies, kandidatas praneša apie tai vykdytojui, patikrina, ar teisingai pavadino užduočių failus. Svarbu! Atsijungti nuo elektroninės užduočių atsisuntimo ir atliktų įkėlimo sistemos kandidatas gali tik tada, kai yra sukėles ir išsiuntęs visus atliktų užduočių failus. Egzamino vykdytojas pateikia kandidatui pasirašyti užpildytą informatikos VBE antrosios dalies vykdymo protokolą: 10.3.4. vykdytojas patikrina, ar kandidato pateikiamų užduočių failų pavadinimai atitinka vykdymo protokole įvardytą kandidato identifikavimo kodą, pažymi abiejuose informatikos VBE antrosios dalies vykdymo protokolo egzemplioriuose apie kandidato atliktų užduočių failų įkėlimą, langeliuose įrašydamas „X“; 10.3.5. jei nėra atliktų užduočių, informatikos VBE antrosios dalies vykdymo protokole nieko įrašyti nereikia; 10.3.6. vykdytojas fiksuoja kandidato paskutinio elektroninėje užduočių atsisuntimo ir atliktų įkėlimo sistemoje įkelto failo įkėlimo laiką ir informuoja kandidatą, kad vėliau įkelti failai, nei fiksuota vykdymo protokole, vertinami nebus; 10.3.7. kandidatas pasirašo abiejuose protokolo egzemplioriuose, patvirtindamas, kad vykdytojo įrašai protokole teisingi. Kandidatas išleidžiamas iš informatikos VBE antrosios dalies vykdymo patalpos.
10.4.	11.30 val.	Vykdytojas praneša kandidatams, kad iki informatikos VBE antrosios dalies pabaigos liko 30 minučių.
10.5.	11.45 val.	Vykdytojas praneša kandidatams, kad iki informatikos VBE antrosios dalies pabaigos liko 15 minučių, ir įspėja, kad jie negali išeiti iš patalpos iki informatikos VBE antrosios dalies pabaigos.
10.6.	12 val.	Vykdytojas praneša kandidatams, kad informatikos VBE antrajai daliai skirtas laikas baigėsi.
10.7.	12–12.15 val.	Kandidatai įkelia ir pateikia užduočių failus į elektroninę užduočių atsisuntimo ir atliktų įkėlimo sistemą. Vėliau pateikti užduočių failai vertinami nebus. Vykdytojas: 10.7.1. pateikia kandidatams pasirašyti protokolus su pažymėtomis atliktomis užduotimis; 10.7.2. kandidatui dalyvaujant vykdytojas į USB atmintuką sukelia kandidato užduočių failus į tam skirtą aplanką (aplanko pavadinimas atitinka mokinio identifikavimo numerį); 10.7.3. baigia pildyti abu informatikos VBE antrosios dalies vykdymo protokolo egzempliorius; 10.7.4. į tuščią voką įdeda nepanaudotus informatikos VBE antrosios dalies užduoties sąsiuvinius, pirmą informatikos VBE antrosios dalies vykdymo protokolo egzempliorių ir užklįjuoja voką; 10.7.5. išleidžia kandidatus iš informatikos VBE antrosios dalies vykdymo patalpos, kandidatai išeidami išsineša savo informatikos VBE antrosios dalies užduoties sąsiuvinius; 10.7.6. užklįjotą voką ir antrą informatikos VBE antrosios dalies vykdymo protokolo egzempliorių atiduoda vyresniajam vykdytojui. Kandidatai, iš informatikos VBE antrosios dalies vykdymo patalpos išėję anksčiau, tą dieną po informatikos VBE antrosios dalies gali atsiimti užduoties sąsiuvinį iš dalyko centro administratoriaus.

11. Informatikos VBE antrosios dalies eiga, atsiradus techninių nesklandumų:

11.1.	Atsiradus kandidato kompiuterio trikdžių	Vykdytojas pakviečia vyresnįjį vykdytoją ir specialistą, atsakingą už kompiuterių paruošimą informatikos VBE antrajai daliai vykdyti, ir fiksuoja laiką informatikos VBE antrosios dalies vykdymo protokole. Jie įvertina kandidato kompiuterio gedimą ir priima sprendimą dėl atsarginio kompiuterio panaudojimo ar trikdžių šalinimo. Kai kandidato kompiuteris keičiamas atsarginiu arba šalinami kompiuterio programinės įrangos trikdžiai, kandidatas lieka kompiuterių klasėje, o informatikos VBE antrosios dalies vykdymo laikas jam pratęsiamas tiek, kiek jis buvo nutrauktas. Informatikos VBE antrosios dalies laiko pratęsimas fiksuojamas informatikos VBE antrosios dalies vykdymo protokole ir surašomas aktas, kurį pasirašo vyresnysis vykdytojas ir vykdytojai.
11.2.	Dingus interneto ryšiui	Vykdytojas, informatikos mokytojas ar specialistas, atsakingas už kompiuterių paruošimą informatikos VBE antrajai daliai vykdyti, įsitikina, kad interneto ryšys informatikos VBE antrosios dalies vykdymo patalpoje yra nutrūkęs ir fiksuoja laiką informatikos VBE antrosios dalies vykdymo protokole. Informatikos VBE antrosios dalies metu turi būti užtikrinamas interneto ryšys (atsarginė interneto linija arba belaidis mobilusis internetas). Jeigu interneto ryšio atkurti nepavyksta, reikia kreiptis į Nacionalinę švietimo agentūrą el. paštu etestavimas@nsa.smsm.lt .